

Πρόταση της ΡΑΕ για τη δημιουργία ρυθμιζόμενης προθεσμιακής αγοράς, για την πρόσβαση προμηθευτών σε ηλεκτρική ενέργεια από λιγνιτική και υδροηλεκτρική παραγωγή

Μάϊος 2014

Α) Εισαγωγή

Η εφαρμογή του κατωτέρω προτεινόμενου σχεδιασμού αποτελεί ουσιαστική και αυστηρά ρυθμιστική παρέμβαση, ιδίως σε σχέση με την επίδραση που αναμένεται να επιφέρει στο επίπεδο των τιμολογίων των καταναλωτών. Η παρέμβαση αυτή κρίνεται απαραίτητη, τουλάχιστον σε ένα αρχικό στάδιο, λόγω του γεγονότος ότι η γενικότερη δομή και οργάνωση της εγχώριας αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας αδυνατεί, επί του παρόντος, να δημιουργήσει τις κατάλληλες συνθήκες για την ανάπτυξη ικανού και ισότιμου ανταγωνισμού, ιδίως σε επίπεδο λιανικής αγοράς, καθώς και να παρέξει επαρκή εργαλεία και μέσα στους συμμετέχοντες, για τη διαχείριση του κινδύνου στην αγορά αυτή και την εφαρμογή σταθερών επιχειρηματικών σχεδίων. Η σταδιακή ανάπτυξη του ανταγωνισμού, μέσω της ανάπτυξης επιμέρους αγορών και μηχανισμών που θα λειτουργούν με όρους αγοράς, θα επιτρέψει τελικά τη σταδιακή κατάργηση των ρυθμιστικών παρεμβάσεων, ιδιαίτερα εκείνων που σχετίζονται με το επίπεδο των τιμολογίων των τελικών καταναλωτών. Αναμένεται ότι κάποιο είδος ρύθμισης θα εξακολουθήσει πιθανόν να απαιτείται, αλλά μόνο για τη βελτίωση της ρευστότητας της αγοράς και ως μέσο αντιμετώπισης της όποιας μονοπωλιακής κατάστασης. Σε βάθος χρόνου, και λαμβάνοντας υπ' όψη την πιθανή απόσυρση ορισμένων λιγνιτικών μονάδων, καθώς και τις αναμενόμενες εξελίξεις στην αγορά φυσικού αερίου και την αγορά δικαιωμάτων εκπομπών CO₂, η ανάγκη για ρυθμιστική παρέμβαση θα καθίσταται ολοένα και πιο περιορισμένη, έως και μηδενική.

Στο πλαίσιο αυτό, ο προτεινόμενος από τη ΡΑΕ σχεδιασμός διακρίνεται σε δύο (2) φάσεις εφαρμογής:

Φάση Α': Αφορά στην αρχική εφαρμογή προθεσμιακής αγοράς με σημαντική ρυθμιστική παρέμβαση κυρίως ως προς τις τιμές αγοράς των σχετικών προϊόντων, ώστε το εκτιμώμενο πλεόνασμα παραγωγού, που δημιουργείται σήμερα λόγω της εκμετάλλευσης των εγχώριων πόρων ενέργειας, να συνεχίσει να μεταφέρεται, ενδεχομένως με ακόμα αποδοτικότερο τρόπο, στον Έλληνα καταναλωτή. Πέραν της προφανούς δυνατότητας να καθοριστούν ρυθμιστικά οι τιμές στις οποίες θα διατεθούν τα προθεσμιακά προϊόντα, θα μπορούσε, εναλλακτικά, να ακολουθηθεί διαδικασία δημοπράτησης, με συγκεκριμένους περιορισμούς, ώστε να μην υπάρξει απαίτηση για τον εκ των προτέρων καθορισμό τιμής. Η δημοπράτηση όμως αυτή πρέπει να γίνει υπό όρους ώστε: α) να αποκαλύπτεται η εκτίμηση της αγοράς για το παλούμενο προθεσμιακό προϊόν, και β) να αποφευχθούν ενδεχόμενες αστοχίες που σχετίζονται με το γεγονός ότι ανάλογη διαδικασία διενεργείται για πρώτη φορά και, ως εκ τούτου, δεν υπάρχει επαρκής σηματοδότηση στην αγορά για τον τρόπο συμμετοχής σε αυτή. Ενδεχόμενη ανάγκη για καθορισμό των τιμών διάθεσης των προθεσμιακών προϊόντων προκύπτει από το γεγονός ότι ενώ έχει καταργηθεί η ρύθμιση των τιμολογίων προμήθειας της ΔΕΗ, συνεχίζουν να υφίστανται μονοπωλιακές συνθήκες στην αγορά λιανικής, χωρίς πραγματικές δυνατότητες ισοδύναμης διαπραγμάτευσης μεταξύ των μερών για κοινώς αποδεκτά τιμολόγια.

Η αρχική εφαρμογή της προθεσμιακής αγοράς πρέπει να είναι συμβατή με την εν λειτουργία προ-ημερήσια αγορά (HEΠ) και τους μηχανισμούς που την πλαισιώνουν (όπως ο μηχανισμός διαχείρισης του χρηματοοικονομικού κινδύνου του ΛΑΓΗΕ, ο μηχανισμός ημερήσιας εκκαθάρισης και ο μηχανισμός εβδομαδιαίου υποχρεωτικού χρηματικού διακανονισμού στα πλαίσια του HEΠ), **ώστε να είναι δυνατόν να επιτευχθεί άμεσα.** Κατά τη διάρκεια της φάσης αυτής θα πραγματοποιηθούν όλες οι απαραίτητες προετοιμασίες για την αναδιοργάνωση των μηχανισμών της χονδρεμπορικής αγοράς, ώστε να είναι δυνατή η συμμετοχή της Ελληνικής αγοράς στην ενιαία ευρωπαϊκή εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας προς όφελος του συνόλου των Ευρωπαίων καταναλωτών. Αναμένεται ότι στη φάση αυτή θα πραγματοποιηθεί σταδιακή άρση των όποιων στρεβλώσεων των τιμολογίων των καταναλωτών μέσω των προβλεπόμενων κανονιστικών ρυθμίσεων. Θα μπορούσε, επομένως, η περίοδος αυτή να θεωρηθεί ως περίοδος διαμόρφωσης της αγοράς (market making), κατά τη διάρκεια της οποίας όλοι οι συμμετέχοντες θα πρέπει να προετοιμάζουν τις επιχειρήσεις τους για μια πιο ελεύθερα λειτουργούσα αγορά, μια αγορά με πολύ λιγότερες ρυθμιστικές παρεμβάσεις.

Φάση Β': Σε αυτή τη φάση, προϊόντα αντίστοιχα με αυτά της προτεινόμενης προθεσμιακής αγοράς ή άλλοι παρόμοιοι μηχανισμοί¹ είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν για τον περαιτέρω περιορισμό της θέσης ισχύος στην αγορά (market power) των παραγωγών με λιγνιτικούς και υδροηλεκτρικούς σταθμούς, με βασικό σκοπό την αύξηση της ρευστότητας και της συμμετοχής κατά το δυνατό περισσότερων συμμετεχόντων. Στη Φάση Β εκτιμάται ότι δεν θα είναι επιβεβλημένη η ρυθμιστική παρέμβαση, με όποια μορφή αυτή τελικά επιλεγεί να εφαρμοστεί, ειδικά όσον αφορά το επίπεδο των τιμών αγοράς των σχετικών προϊόντων, καθώς η αγορά θα έχει αποκτήσει σχετική εμπειρία. Συνεπώς, η ρυθμιστική παρέμβαση θα είναι περιορισμένη, χωρίς βέβαια να αποκλείεται η εκ των υστέρων παρέμβαση για λόγους περιορισμού ενδεχόμενων τακτικών κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης ή εναρμονισμένων πρακτικών. Για την εκκίνηση της φάσης αυτής απαιτείται να έχει παρατηρηθεί μια σχετική ισορροπία στην αγορά λιανικής και να υπάρχουν σαφείς ενδείξεις ότι οι προσφερόμενες τιμές στους καταναλωτές διαμορφώνονται σε ανταγωνιστικό περιβάλλον, όπου κάθε κατηγορία καταναλωτή μπορεί να ικανοποιεί επαρκώς τις προτιμήσεις της. Συμπερασματικά, ανάλογα με το βαθμό συγκέντρωσης της αγοράς, θα μπορούσε και σε αυτή τη φάση να εξακολουθήσει η ρυθμιζόμενη πρόσβαση προμηθευτών σε προθεσμιακά προϊόντα που σχετίζονται με λιγνιτική και υδροηλεκτρική ηλεκτροπαραγωγή, αλλά μόνο με στόχο τη μείωση της δεσπόζουσας θέσης των κυρίαρχων συμμετεχόντων.

Τελική Φάση: Καταργούνται οι ρυθμιστικές παρεμβάσεις που ισχύουν στη Φάση Β. Ανάλογα με το επίπεδο του ανταγωνισμού που έχει επιτευχθεί στην αγορά, εναλλακτικά συμπληρωματικά μέτρα ίσως να είναι αναγκαία.

B) Λεπτομέρειες εφαρμογής της Α' Φάσης του προτεινόμενου σχεδιασμού

- 1. Χαρακτηριστικά του προτεινόμενου ρυθμιστικού πλαισίου:** Το προτεινόμενο ρυθμιστικό πλαίσιο αφορά τη διαχείριση κόστους για την κάλυψη φορτίου βάσης

¹ Εναλλακτικά, η δημοπρατούμενη ηλεκτροπαραγωγή θα μπορούσε να διατίθεται και στην χονδρεμπορική αγορά σε αντίθεση με τον προτεινόμενο σχεδιασμό όπου η διάθεση της δημοπρατούμενης ενέργειας περιορίζεται μόνο στη λιανεμπορική

(baseload) των καταναλωτών. Τα αντίστοιχα προϊόντα θα έχουν κατάλληλη διάρκεια ώστε με την χρήση αυτών να εξασφαλισθεί η σταθερή διείσδυση των προμηθευτών στην αγορά λιανικής. Προβλέπεται επίσης χρήση μηχανισμών μεταφοράς (transfer) και μεταπώλησης (resale) των προθεσμιακών προϊόντων από τους προμηθευτές ώστε να παρέχεται δυνατότητα απεμπλοκής. Οι προμηθευτές οι οποίοι θα αποκτούν προθεσμιακά προϊόντα αναμένεται να μετακυλύουν το οικονομικό όφελος που προκύπτει από τη χρήση τους στους εγχώριους πελάτες λιανικής κατ' αναλογία της κατανάλωσής τους και της κατηγορίας που ανήκουν, όπως αυτή προσδιορίζεται από τα καταναλωτικά χαρακτηριστικά τους.

- 2. Συνολική ποσότητα στην οποία θα αφορούν τα προθεσμιακά προϊόντα:** Τα προθεσμιακά προϊόντα που θα διατεθούν συνολικά θα καλύπτουν το 25-30% της ετήσιας λιγνιτικής και υδροηλεκτρικής παραγωγής.² Το ποσοστό αυτό υπολογίζεται ότι είναι επαρκές ώστε οι ανεξάρτητοι προμηθευτές να είναι σε θέση να αναπτύξουν ένα μίγμα καυσίμων αντίστοιχου μέσου κόστους ενέργειας με αυτό της ΔΕΗ, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να την ανταγωνιστούν ισοδύναμα. Η ΡΑΕ σε ετήσια βάση θα παρακολουθεί την αποτελεσματικότητα του προτεινόμενου σχεδιασμού και, αν κρίνεται απαραίτητο, θα αναθεωρεί την ετήσια συνολικά εκχωρούμενη ποσότητα λιγνιτικής και υδροηλεκτρικής παραγωγής.

Τα προϊόντα αυτά δεν συνδέονται με συγκεκριμένες μονάδες, και η ενεργοποίησή τους δεν σχετίζεται με την πραγματική λειτουργία λιγνιτικών ή υδροηλεκτρικών μονάδων. Οι υπόχρεοι παραγωγοί εξακολουθούν να εντάσσουν τις μονάδες τους σύμφωνα με τις οδηγίες του ΑΔΜΗΕ για την κάλυψη του φορτίου του Συστήματος, κατά τους υφιστάμενους κανόνες της αγοράς.

Παράδειγμα: Υποθέτοντας ότι για το 2014 η εκτιμώμενη συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στο διασυνδεδεμένο σύστημα θα ανέρθει σε 50TWh εκ των οποίων οι περίπου 30 TWh εκτιμάται ότι θα αντιστοιχούν σε παραγωγή από λιγνιτικούς και υδροηλεκτρικούς σταθμούς, οι ποσότητες που θα διατεθούν σε προθεσμιακά προϊόντα θα είναι $30 \text{ TWh} \times 25\% = 7,5 \text{ TWh}$ ετησίως, ή διαφορετικά, η συνολική ποσότητα των προθεσμιακών προϊόντων θα αντιστοιχεί σε περίπου 850 MW ισχύος. Οι ποσότητες αυτές υπόκεινται σε αναθεωρήσεις στη βάση της αναμενόμενης ενέργειας ανά τεχνολογία.

- 3. Δικαίωμα απόκτησης προθεσμιακών προϊόντων:** Σχετικό δικαίωμα θα έχουν οι κάτοχοι άδειας προμήθειας για εξυπηρέτηση εγχώριου φορτίου οι οποίοι είναι οι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Συμμετεχόντων του Συστήματος Συναλλαγών καθώς και στο Μητρώο Συμμετεχόντων Προθεσμιακής Αγοράς που τηρεί ο ΛΑΓΗΕ (εφεξής «Συμμετέχοντες Αγοραστές»).
- 4. Τιμή αγοράς και κατανομή των προθεσμιακών προϊόντων:** Η διάθεση κάθε προθεσμιακού προϊόντος (συγκεκριμένης ποσότητας [MWhs] για συγκεκριμένο χρόνο) θα πραγματοποιηθεί είτε:

² Ο προτεινόμενος σχεδιασμός δεν αφορά σε προθεσμιακά προϊόντα που σχετίζονται με παραγωγή από Αεριοστροβιλικές Μονάδες Συνδυασμένου Κύκλου (CCGT), αφού ο σχεδιασμός έχει στόχο την πρόσβαση ανεξάρτητων προμηθευτών σε χαμηλού κόστους παραγωγή.

- i) μέσω πλειοδοτικού διαγωνισμού, με ρυθμιζόμενο ή μη εύρος τιμών: **δημοπρασία τιμής**, είτε
- ii) μέσω πλειοδοτικού διαγωνισμού στη βάση του ύψους προκαταβολής που ο κάθε «Συμμετέχων Αγοραστής» προτίθεται να καταβάλει με δεδομένη ρυθμιζόμενη τιμή: **δημοπρασία προκαταβολής**.

Ο προμηθευτής/αγοραστής των προθεσμιακών προϊόντων είναι υπεύθυνος και για την κάλυψη του κόστους δικαιωμάτων εκπομπής CO₂ που αντιστοιχεί στη χρήση των προϊόντων αυτών. Το σχετικό κόστος θα υπολογίζεται βάσει συγκεκριμένου μαθηματικού τύπου, που θα περιλαμβάνει σταθερό συντελεστή, που θα καθοριστεί από τη ΡΑΕ, και την τρέχουσα τιμή δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ σε €/tn.

- 5. Ύψος προκαταβολής:** Διευκρινίζεται ότι οι «Συμμετέχοντες Αγοραστές» οι οποίοι ενδιαφέρονται να αποκτήσουν προθεσμιακά προϊόντα θα πρέπει να καταβάλλουν προκαταβολή. Η προκαταβολή αυτή αποτελεί κρίσιμη παράμετρο, που αποδεικνύει τη μακροχρόνια δέσμευση (long-term commitment) του αγοραστή. Η προκαταβολή, η οποία μπορεί και να αποτελεί μέρος της προσφοράς στις δημοπρασίες, αναλόγως της διαδικασίας που τελικά θα επιλεγεί, θα πρέπει να αποδίδεται από τους αγοραστές των προθεσμιακών προϊόντων κατά την εκκαθάριση της αντίστοιχης δημοπρασίας και εκτιμάται ότι θα πρέπει να ανέρχεται σε ποσοστό του χρηματικού ποσού που αντιστοιχεί στο χρόνο διάρκειας του προθεσμιακού προϊόντος. Σε περίπτωση διάθεσης προθεσμιακών προϊόντων σύμφωνα με τον τύπο της δημοπρασίας της παραγράφου 4ii ανωτέρω, θα ορίζεται κατώτατο όριο προκαταβολής X% που θα διαμορφωθεί μετά την ολοκλήρωση της δημόσιας διαβούλευσης.
- 6. Συμβατικό πλαίσιο μεταξύ πωλητών, αγοραστών και Λειτουργού της Αγοράς:** Το συμβατικό πλαίσιο της προτεινόμενης προθεσμιακής αγοράς θα είναι ρυθμιζόμενο και συμπληρωματικό του συμβατικού πλαισίου της προ-ημερήσιας αγοράς (Κώδικας Συναλλαγών ΗΕΠ). Η ΡΑΕ, μετά από εισήγηση του Λειτουργού της Αγοράς, θα εγκρίνει τους όρους και τις διαδικασίες που θα πρέπει να περιλαμβάνονται στο εν λόγω συμβατικό πλαίσιο, ώστε να ρυθμίζονται οι οικονομικές συναλλαγές μεταξύ των συναλλασσομένων.

Οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα **πωλητών, αγοραστών και Λειτουργού της Αγοράς** στο πλαίσιο του προτεινόμενου μηχανισμού διαχείρισης προθεσμιακών προϊόντων, θα αποτυπώνονται σε συμπλήρωμα της Σύμβασης Συναλλαγών του ΗΕΠ (Κώδικας Συναλλαγών ΗΕΠ-ΚΣΗΕΠ) με την ονομασία «Συμπληρωματική Σύμβαση Συναλλαγών για την Προθεσμιακή Αγορά», που θα τίθεται σε ισχύ ως συμβατική σχέση μεταξύ Συμμετέχοντα στην Προθεσμιακή Αγορά και Λειτουργού Αγοράς κατ' αντιστοιχία του ΚΣΗΕΠ και θα επεκτείνει την Σύμβαση Συναλλαγών ΗΕΠ για κάθε Συμμετέχοντα στην Προθεσμιακή Αγορά με την εγγραφή του ως πωλητής/παραγωγός ή ως αγοραστής/προμηθευτής στο νέο Μητρώο Προθεσμιακής Αγοράς που θα τηρεί ο Λειτουργός της Αγοράς.

Στη Συμπληρωματική Σύμβαση Συναλλαγών για την Προθεσμιακή Αγορά θα αναφέρονται, μεταξύ άλλων, οι υποχρεώσεις των αγοραστών/προμηθευτών να καταβάλουν εγκαίρως τις προβλεπόμενες πληρωμές, ώστε να μπορούν να κάνουν χρήση των δικαιωμάτων τους, οι υποχρεώσεις τους να χρησιμοποιούν την ενέργεια των

προθεσμιακών προϊόντων αποκλειστικά στη δραστηριοποίησή τους στη λιανική αγορά, καθώς και οι υποχρεώσεις τους για παροχή εγγυήσεων, και το ύψος αυτών.

Στη Συμπληρωματική Σύμβαση Συναλλαγών για την Προθεσμιακή Αγορά θα αναφέρονται επιπλέον και οι υποχρεώσεις των πωλητών/παραγωγών που σχετίζονται με τη διαδικασία εκπλήρωσης της συμβατικής υποχρέωσής τους και εν τέλει στην τελική παράδοση της ενέργειας των προθεσμιακών προϊόντων που έχουν διαθέσει τόσο στην πρωτογενή όσο και τελικά στη δευτερογενή προθεσμιακή αγορά. Διευκρινίζεται ότι ο πωλητής/παραγωγός έχει την υποχρέωση να εξυπηρετεί τις ποσότητες των προϊόντων αυτών, σύμφωνα με τους όρους της Συμπληρωματικής Σύμβασης Συναλλαγών της Προθεσμιακής Αγοράς, ανεξαρτήτως από την μονάδα ή τις μονάδες που τελικά θα παράγουν τις ποσότητες αυτές (δηλαδή ανεξάρτητα από τη τεχνολογία που χρησιμοποιήθηκε για την παραγωγή της αντίστοιχης ενέργειας).

- 7. Κατανομή Προθεσμιακών Προϊόντων:** Η κατανομή των προθεσμιακών προϊόντων όπως και κάθε ανακατανομή (“Transfer” & “Resale”) στους «Συμμετέχοντες Αγοραστές» θα γίνεται σε συγκεκριμένα μερίδια (lots/strips) των 5 MW. Συνεπώς οι ποσότητες που θα διαθέτουν οι «Συμμετέχοντες Αγοραστές» θα είναι πολλαπλάσιες των 5 MW.
- 8. Ημερομηνία έναρξης χρήσης και διάρκεια προθεσμιακών προϊόντων:** Θα ορίζονται εκ των προτέρων οι ημερομηνίες έναρξης χρήσης και η διάρκεια των σχετικών προϊόντων.
- 9. Δικαιώματα Χρήσης Προθεσμιακών Προϊόντων:** Ύστερα από έγκριση της ΡΑΕ, θα καθορισθούν κατηγορίες καταναλωτών ανάλογα με το προφίλ κατανάλωσής τους (για παράδειγμα, ανάλογα με τον μέσο ετήσιο συντελεστή φορτίου τους). Η κατηγοριοποίηση αυτή θα περιλαμβάνεται σε σχετική διάταξη της Συμπληρωματικής Σύμβασης Συναλλαγών της Προθεσμιακής Αγοράς. Κάθε Συμμετέχων Αγοραστής θα έχει το δικαίωμα να κάνει χρήση προθεσμιακών προϊόντων για πρόσβαση σε λιγνιτική και υδροηλεκτρική παραγωγή σε ποσότητες που αντιστοιχούν στην κατανάλωση κάθε κατηγορίας καταναλωτών του, κατόπιν εφαρμογής του σχετικού συντελεστή ο οποίος θα καθορίζεται από τη ΡΑΕ. Η προσέγγιση αυτή, ως σκοπό έχει την κατανομή των καταναλωτών σε κατηγορίες, λαμβάνοντας υπόψη τα ηλεκτρικά χαρακτηριστικά τους αλλά και την υφιστάμενη κατάσταση των τιμολογίων προμήθειας που σήμερα καλούνται να πληρώσουν, ώστε να αποφευχθούν κατά το δυνατό φαινόμενα επιλεκτικής στρατηγικής (free ride) μεταξύ των προμηθευτών. Προφανώς, η κατανομή έχει ως σκοπό την κατά το δυνατό ισότιμη διαχείριση των προς διάθεση προθεσμιακών προϊόντων, και τη δημιουργία ίσων ευκαιριών μεταξύ των προμηθευτών, στη βάση εύλογων εκτιμήσεων ως προς την συμμετοχή κάθε κατηγορίας καταναλωτών στην διαμόρφωση του συνολικού κόστους του συστήματος.

Παράδειγμα: Ενδεικτική κατηγοριοποίηση των καταναλωτών και προτεινόμενοι ετήσιοι συντελεστές χρήσης προθεσμιακών προϊόντων. Η τελική κατηγοριοποίηση, καθώς και οι ετήσιοι συντελεστές χρήσης, θα προσδιοριστούν μετά από σχετική ανάλυση των δεδομένων κατανάλωσης, η οποία θα πραγματοποιηθεί με τη συνδρομή του ΔΕΔΔΗΕ.

Πίνακας 1*		
Κατηγορία καταναλωτή	Χαρακτηριστικά	Συντελεστής χρήσης προθεσμιακών προϊόντων
Κατηγορία Α	Χαμηλή Τάση: Οικιακή χρήση	30%
Κατηγορία Β	Χαμηλή Τάση: Επαγγελματική χρήση	30%
Κατηγορία Γ	Μέση Τάση και Υψηλή Τάση: συντελεστής φορτίου μικρότερος του [30%]	30%
Κατηγορία Δ	Μέση Τάση και Υψηλή Τάση: μέσος ετήσιος συντελεστής φορτίου από [30%] μέχρι [50%]	45%
Κατηγορία Ε	Μέση Τάση και Υψηλή Τάση: μέσος ετήσιος συντελεστής φορτίου από [50%] μέχρι [80%]	60%
Κατηγορία ΣΤ	Μέση Τάση και Υψηλή Τάση: μέσος ετήσιος συντελεστής φορτίου μεγαλύτερος του [80%]	85%

* Οι συντελεστές φορτίου και οι αντίστοιχοι συντελεστές χρήσης προθεσμιακών προϊόντων που παρουσιάζονται στον ως άνω πίνακα είναι ενδεικτικοί.

Γ] Περιγραφή των σταδίων λειτουργίας της προθεσμιακής αγοράς (Φάση Α')

10. Πρωτογενής Προθεσμιακή Αγορά:

Πρωτογενής Δημοπρασία: σύμφωνα με την παράγραφο 4, γίνεται κατανομή Προθεσμιακών Προϊόντων σε αγοραστές/προμηθευτές εγγεγραμμένους στο Μητρώο Προθεσμιακής Αγοράς. Τα προϊόντα αυτά προσφέρονται από πωλητές/παραγωγούς εγγεγραμμένους επίσης στο Μητρώο Προθεσμιακής Αγοράς.

Εκκαθάριση Πρωτογενούς Δημοπρασίας: Κάθε Προμηθευτής θα πρέπει να καταβάλει ως προκαταβολή ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό Α% του κόστους αγοράς του Προθεσμιακού Προϊόντος.

11. Καταμερισμός Προϊόντος (Cascade Mechanism): Το Προθεσμιακό Προϊόν και επομένως, και κάθε τμήμα του προϊόντος που έχει κατανεμηθεί στους δικαιούχους Προμηθευτές μέσω της Πρωτογενούς Δημοπρασίας, υποδιαιρείται σε δίμηνα υποπροϊόντα.

12. Μεταφορά (Transfer) υποπροϊόντων: Οι δικαιούχοι Προμηθευτές που προέκυψαν από την Πρωτογενή Δημοπρασία έχουν δικαίωμα μεταφοράς του δικαιώματος χρήσης του Προθεσμιακού Προϊόντος που διαθέτουν για μέρος ή για το σύνολο των υποπροϊόντων του Προθεσμιακού Προϊόντος και σε μερίδια (lots/strips) των 5MW σε άλλο Προμηθευτή μέχρι 15 ημέρες πριν τη διενέργεια της Δευτερεύουσας Δημοπρασίας για κάθε δίμηνο υποπροϊόν.

13. Πίνακας Ωριαίων Καταναλώσεων ανά Κατηγορία Πελατών των Προμηθευτών και Δικαιώματα Χρήσης Προθεσμιακών Προϊόντων: Από τις 15 Οκτωβρίου 2014 και εφεξής στις 15 κάθε μήνα, οι Διαχειριστές ΔΕΔΔΗΕ και ΑΔΜΗΕ συντάσσουν για κάθε Προμηθευτή του Μητρώου Προθεσμιακής Αγοράς Πίνακα Ωριαίων Καταναλώσεων ανά Κατηγορία Πελατών αντίστοιχα για πελάτες δικτύου διανομής (χαμηλή και μέση τάση) και συστήματος μεταφοράς (υψηλή τάση) και τον κοινοποιούν αυθημερόν στον ΛΑΓΗΕ. Οι ανωτέρω πίνακες συντάσσονται βάση ωριαίων μετρήσεων ή αντίστοιχων εκτιμήσεων των Διαχειριστών. Ο ΛΑΓΗΕ συνθέτει τον συνολικό Πίνακα Ωριαίων Καταναλώσεων ανά Κατηγορία Πελατών κάθε Προμηθευτή και υπολογίζει τα αντίστοιχα Δικαιώματα Χρήσης Προθεσμιακών Προϊόντων ανά Προμηθευτή χρησιμοποιώντας του συντελεστές χρήσης δικαιωμάτων του Πίνακα 1.

14. Δευτερογενής Προθεσμιακή Αγορά: Στις 16 Δεκεμβρίου 2014 και εφεξής κάθε δύο μήνες θα διενεργείται η Δευτερεύουσα Δημοπρασία και θα αφορά την οριστικοποίηση χρήσης του επόμενου διμηνιαίου υποπροϊόντος. Τα βήματα πριν και κατά την δευτερεύουσα Δημοπρασία θα έχουν ως εξής:

1^ο βήμα: Άμεση ενημέρωση του ΛΑΓΗΕ για τυχόν μεταφορά ορισμένων ή του συνόλου των υποπροϊόντων συγκεκριμένου προθεσμιακού προϊόντος από ένα προμηθευτή σε άλλο (σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο σημείο 12 ανωτέρω).

2^ο βήμα: Δήλωση χρήσης δικαιωμάτων στον ΗΕΠ για το επόμενο διμηνιαίο υποπροϊόν από κάθε προμηθευτή υπό τον έλεγχο εφαρμογής του πλαφόν δικαιωμάτων χρήσης προθεσμιακών προϊόντων ανά προμηθευτή όπως έχει υπολογισθεί από το ΛΑΓΗΕ.

3^ο βήμα: Σε περίπτωση ύπαρξης περιορισμού σε έναν προμηθευτή και περιθωρίου σε έναν άλλο, είναι δυνατή η μεταπώληση (Resale) σε μερίδια (slots) των 5 MW στην τιμή του αντίστοιχου πρωτογενούς προϊόντος (προς αποφυγή κερδοσκοπικών συμπεριφορών).

4^ο βήμα: Εκκαθάριση & διακανονισμός Προθεσμιακής Αγοράς: Δεδομένου του υψηλού χρηματοοικονομικού κινδύνου που αντιμετωπίζει ο ΛΑΓΗΕ, θεωρείται ότι οι εκκαθαρίσεις που αφορούν σε ποσότητες δικαιωμάτων ρυθμιζόμενων προθεσμιακών προϊόντων θα μπορούσαν να πραγματοποιούνται διμερώς μεταξύ αγοραστών και πωλητών, εντός ρυθμιζόμενου συμβατικού πλαισίου που θα προβλέπει την καταβολή σχετικών εγγυήσεων στον πωλητή, κατά αντιστοιχία των διμερών προθεσμιακών συμβολαίων που λειτουργούν σε άλλες ευρωπαϊκές αγορές (OTC forward contracts).

Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη ότι η ως άνω διμερής διευθέτηση απαιτεί αντίστοιχο συμβατικό και ρυθμιστικό πλαίσιο, σε πρώτο στάδιο και ως **μέτρο άμεσης εφαρμογής**, εξετάζεται η επιβολή στους Προμηθευτές υποχρέωσης για ποσοστιαία, ενδεχομένως άνω του 50%, προεξόφληση των προθεσμιακών υποπροϊόντων για τα οποία προτίθενται να ασκήσουν χρήση εντός του επόμενου διμήνου. Η προεξόφληση θα πραγματοποιείται κεντρικά, μέσω του ΛΑΓΗΕ (και διακριτά σε σχέση με τις εκκαθαρίσεις ΗΕΠ). Ο ΛΑΓΗΕ φέρει υποχρέωση άμεσης μεταφοράς των αντίστοιχων χρηματικών ποσών στο δικαιούχο παραγωγό. Σημειώνεται ότι η επιβολή υποχρέωσης για σημαντικό ύψους προεξόφληση των προθεσμιακών προϊόντων, κεντρικά μέσω του ΛΑΓΗΕ, μειώνει σημαντικά το χρηματοοικονομικό του κίνδυνο για το επόμενο δίμηνο και ως εκ τούτου αναμένεται να μειωθούν αντίστοιχα οι εγγυήσεις που απαιτεί για συμμετοχή στον ΗΕΠ. Το υπόλοιπο ποσοστό θα εξοφλείται τμηματικά κατά τους εβδομαδιαίους

διακανονισμούς των επόμενων δύο μηνών βάσει των ημερήσιων εκκαθαρίσεων. Προφανώς, στον καθορισμό του ως άνω ποσοστού προκαταβολής θα ληφθούν υπόψη και οι δυνατότητες του χρηματοπιστωτικού συστήματος να παρέχει ρευστότητα στις συναλλαγές των προϊόντων αυτών.

Εναλλακτικά, εξετάζεται επίσης η καταβολή εγγυήσεων στο ΛΑΓΗΕ και για τα προθεσμιακά προϊόντα τα οποία θα εκκαθαρίζονται εβδομαδιαία, παράλληλα και διακριτά με τις εκκαθαρίσεις του ΗΕΠ, χωρίς απαίτηση για προεξόφληση διμήνου (πέραν της προκαταβολής). Η εναλλακτική αυτή δεν απαιτεί μεν προεξόφληση σημαντικών ποσών από τους προμηθευτές αλλά δεν βοηθά και στη μείωση του χρηματοοικονομικού κινδύνου του ΛΑΓΗΕ.

- 15. Ημερήσιος Ενεργειακός Προγραμματισμός και τελικές εκκαθαρίσεις προθεσμιακών υποπροϊόντων:** Με βάση τον προτεινόμενο σχεδιασμό δεν θα υπάρξει καμία τροποποίηση στις διαδικασίες συμμετοχής και επίλυσης του ΗΕΠ. Διευκρινίζεται ότι οι κάτοχοι άδειας Προμήθειας εξακολουθούν να υποβάλλουν Δηλώσεις Φορτίου με βάση τον ισχύοντα Κώδικα Συναλλαγών ΗΕΠ προστίθενται όμως υποχρεώσεις και δικαιώματα με βάση τη Συμπληρωματική Σύμβαση Συναλλαγών της Προθεσμιακής Αγοράς.

Ο ΛΑΓΗΕ καθημερινά εκκαθαρίζει το σύνολο των ποσοτήτων που συμμετέχουν στον ΗΕΠ συμπεριλαμβανομένων και των ποσοτήτων που αντιστοιχούν σε προθεσμιακά προϊόντα με την εν ισχύ διαδικασία της Εκκαθάρισης ΗΕΠ και, με εκ των υστέρων διαδικασία (post process), εκκαθαρίζει τις ποσότητες που αντιστοιχούν στα προθεσμιακά προϊόντα εφαρμόζοντας τις σχετικές διατάξεις της Συμπληρωματικής Σύμβασης Συναλλαγών της Προθεσμιακής Αγοράς. Ο ΛΑΓΗΕ εβδομαδιαία εκτελεί τόσο τους διακανονισμούς στα πλαίσια του ΗΕΠ όσο και τους τελικούς διακανονισμούς, προκειμένου να γίνει πλήρης εξόφληση των προθεσμιακών προϊόντων. Ο προτεινόμενος σχεδιασμός δεν θα επιφέρει αλλαγή στο Μηχανισμό Εκκαθάρισης των Αποκλίσεων. Διευκρινίζεται ότι οι λοιπές χρεώσεις που εφαρμόζει σήμερα ο ΑΔΜΗΕ (π.χ. Μηχανισμός Διασφάλισης Ισχύος, χρεώσεις ΥΚΩ, κ.λπ.) θα εφαρμόζονται με βάση τα ισχύοντα στον Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΜΗΕ και θα αφορούν το σύνολο της κατανάλωσης.

- 16. Παράδειγμα:** Έστω ότι το Σεπτέμβριο του 2014 γίνεται η πρώτη Πρωτογενής Δημοπρασία και έστω ότι ένα από τα Προθεσμιακά Προϊόντα αφορά σε ενέργεια 400 MWh ανά ώρα (band product) από 1/1/2015 έως 31/12/2017 (ΠΠΑ). Δηλαδή το προϊόν είναι διαθέσιμο για 3 χρόνια επί 8760 ώρες/χρόνο = 26.280 ώρες. Έστω ότι το προϊόν αυτό μετά την Πρωτογενή Δημοπρασία κατανέμεται στους δικαιούχους ως εξής:

Προμηθευτής S1: 200 MW

Προμηθευτής S2: 50 MW

Προμηθευτής S3: 150 MW

Κάθε δικαιούχος καλείται κατά τη διαδικασία εκκαθάρισης της Πρωτογενούς Δημοπρασίας να καταβάλει προκαταβολή Α%:

Προμηθευτής S1:

200 MW X 26.280ώρες X Τιμή Προθεσμιακού Προϊόντος €/MWh X Α%

Προμηθευτής S2:

50 MW X 26.280ώρες X Τιμή Προθεσμιακού Προϊόντος €/MWh X Α%

Προμηθευτής S3:

1500 MW X 26.280ώρες X Τιμή Προθεσμιακού Προϊόντος €/MWh X Α%

Το Προθεσμιακό Προϊόν των 400MWh ανά ώρα, επομένως και κάθε τμήμα αυτού όπως έχει κατανεμηθεί στους δικαιούχους Προμηθευτές, υποδιαιρείται εν συνεχεία σε 18 δίμηνα υποπροϊόντα που αντιστοιχούν στο χρονικό διάστημα 1/1/2015 έως 31/12/2017.

Δηλαδή στο παράδειγμα, για τον Προμηθευτή S1 η διαδικασία Καταμερισμού του Προϊόντος καταλήγει σε 18 δίμηνα υποπροϊόντα των 200MWh ανά ώρα.

Οι Προμηθευτές S1, S2 & S3 έχουν στη συνέχεια το δικαίωμα μεταφοράς του δικαιώματος χρήσης που διαθέτουν για μέρος ή για το σύνολο των υποπροϊόντων του Προθεσμιακού προϊόντος σε άλλο Προμηθευτή μέχρι 15/12/2014 (πριν την διενέργεια της Δευτερογενούς Δημοπρασίας). Έστω ότι ο Προμηθευτής S1 μεταφέρει 10 MWh ανά ώρα από το προθεσμιακό προϊόν που του αντιστοιχεί στον Προμηθευτή S2.

Η πρώτη Δευτερογενής Δημοπρασία στο παράδειγμα αυτό πραγματοποιείται στις 16 Δεκεμβρίου 2014 και αφορά το πρώτο Προθεσμιακό Προϊόν των 400 MWh ανά ώρα (ΠΠΑ) για το διάστημα από 1/1/2015 έως 28/2/2015. Η Δευτερογενής Δημοπρασία ξεκινά με ενημέρωση του ΛΑΓΗΕ ότι πλέον τα προϊόντα έχουν κατανεμηθεί ως εξής:

Προμηθευτής S1: 190 MW

Προμηθευτής S2: 60 MW

Προμηθευτής S3: 150 MW

Στη βάση των υπολογισμών του ΛΑΓΗΕ για τα Δικαιώματα Χρήσης των Προθεσμιακών προϊόντων πραγματοποιούνται οι σχετικές μεταπωλήσεις.

Δ) Προθεσμιακή Αγορά και δημιουργία της Νέας Καθετοποιημένης Εταιρείας Ηλεκτρικής Ενέργειας

17. Η υιοθέτηση του μοντέλου της Γαλλικής ενεργειακής αγοράς προσαρμοσμένο στις ιδιαιτερότητες της Ελληνικής υποχρεωτικής προ-ημερήσιας αγοράς έχει τον ίδιο τελικό στόχο με αυτόν της δημιουργίας της Νέας Καθετοποιημένης Εταιρείας Ηλεκτρικής Ενέργειας, που δεν είναι άλλος από την ανάπτυξη του ανταγωνισμού τόσο στο επίπεδο της παραγωγής όσο και στο επίπεδο της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας. Ο προτεινόμενος σχεδιασμός της προθεσμιακής αγοράς, προσβλέπει σε μια **βραχυ/μεσοπρόθεσμη** περίοδο εφαρμογής όπου τα πρώτα αποτελέσματα αναμένονται εντός των πρώτων μηνών εφαρμογής του, εν αντιθέσει, με τη δημιουργία της Νέας Καθετοποιημένης Εταιρείας Ηλεκτρικής Ενέργειας οι προσδοκίες από τη λειτουργία της οποίας είναι πολύ πιο **μακροπρόθεσμες**. Συνεπώς, το χρονικό πλαίσιο για την εφαρμογή του προτεινόμενου σχεδιασμού και της δημιουργίας της Νέας Καθετοποιημένης Εταιρείας Ηλεκτρικής Ενέργειας δεν είναι το ίδιο. Αντίθετα, αναμένεται χρονική σύμπτωση μεταξύ της σταδιακής κατάργησης του προτεινόμενου μέτρου και της διαδικασίας απόσχισης της Νέας Καθετοποιημένης Εταιρείας Ηλεκτρικής Ενέργειας. Η περίοδος εφαρμογής του προτεινόμενου σχεδιασμού θα πρέπει να θεωρηθεί περίοδος εκμάθησης της αγοράς για τους προμηθευτές και καταναλωτές, προκειμένου σταδιακά να καταστεί δυνατή η διαπραγμάτευση στα τιμολόγια ηλεκτρικής ενέργειας.

18. Στην περίπτωση που η έναρξη λειτουργίας της Νέας Καθετοποιημένης Εταιρείας Ηλεκτρικής Ενέργειας ευρίσκεται εντός της περιόδου για την οποία έχουν αναληφθεί

υποχρεώσεις από τη ΔΕΗ για προθεσμιακά προϊόντα σημαντικού όγκου (για παράδειγμα, αν έχει διατεθεί στη Νέα Καθετοποιημένη Εταιρεία Ηλεκτρικής Ενέργειας άνω του X% της προς δημοπράτηση ποσότητας ηλεκτρικής ενέργειας), ενδεχομένως να είναι απαραίτητο να αναληφθούν και ορισμένες υποχρεώσεις για την παροχή προθεσμιακών προϊόντων και από τη Νέα Καθετοποιημένη Εταιρεία Ηλεκτρικής Ενέργειας, σε αναλογική βάση και για ορισμένο χρονικό διάστημα (π.χ. για 1 έτος μετά από την ολοκλήρωση της απόσχισης της νέας εταιρείας).